

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa,

Adam Bodnar

III.7060.796.2016

**Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes
Rady Ministrów**

z głębokim niepokojem przyjąłem informację o wycofaniu – na wniosek Pana Premiera – senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (druk nr 3720) z porządku obrad posiedzenia Sejmu, planowanego na 15 i 16 października br.

Pragnę przypomnieć, że projekt ten stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. w sprawie P 20/16. Jego celem było przywrócenie wyższej podstawy obliczenia emerytur urodzonych w 1953 r. ubezpieczonym, którzy pobierali wcześniejszą emeryturę bez obiektywnej wiedzy, że kwoty wcześniej pobranej emerytury wpłyną na pomniejszenie emerytury przyznanej w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. W wyroku tym Trybunał Konstytucyjny uznał, że ustawodawca, niezgodnie z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zmodyfikował zasady obliczania emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego przez kobiety urodzone w 1953 r.

Zgodnie z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP powyższy wyrok powinien stanowić podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach dla danego postępowania. Z praktyki rozpatrywania skarg zainteresowanych o wznowienie postępowania wynika jednak, że w powyższych sprawach organy rentowe wskazują na konieczność zastosowania przepisu art. 146 K.p.a. przewidującego, że uchylenie decyzji nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji minęło pięć lat. Z taką właśnie sytuacją mamy do

czynienia w niniejszej sprawie, ponieważ kobiety urodzone w 1953 r. wystąpiły z wnioskiem o ustalenie powszechnej emerytury zaraz po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (60 lat), a więc w 2013 r. Ponieważ pięć lat minęło w 2018 r., ta grupa kobiet została pozbawiona możliwości skutecznego wznowienia postępowania przed organami rentowymi.

Z tego powodu, a także w celu zagwarantowania jednolitych zasad zwrotu świadczeń należnych, konieczne jest ustawowe wprowadzenie odpowiednich regulacji w tym zakresie. Taka była też rekomendacja, zawarta przez Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku.

W tej sytuacji, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179 ze zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o przedstawienie przyczyn wycofania tego projektu ustawy z porządku obrad najbliższego posiedzenia Sejmu. Oznaczać to będzie - wobec obowiązującej zasady dyskontynuacji – konieczność ponownego uruchomienia procesu legislacyjnego przez nowy Parlament. Z tego względu zwracam się do Pana Premiera z gorącym apelem o zweryfikowanie decyzji wycofującej projekt ustawy zawarty w druku nr 3720 z najbliższego i ostatniego zarazem posiedzenia Sejmu w obecnej kadencji.